

In de periode 2000-2004 was ICT verantwoordelijk voor bijna de helft van de Europese groei van de arbeidsproductiviteit (0,5 procent van 1,1 procent totale groei). Dat is indrukwekkend. Vergeleken met de 0,9 procent in de Verenigde Staten, valt dat cijfer echter bijna in het niet. Blijkbaar wordt ICT daar bijna twee keer zo efficiënt gebruikt als hier. Ik ben er daarom van overtuigd dat wij in Nederland nog een wereld te winnen hebben. Onze uitgangspositie hiervoor is uitstekend. We hebben een goed werkende en concurrerende telecommunicatiemarkt, een zeer hoog aantal breedband internetaansluitingen, excellente kennisinstellingen en meer mobieltjes dan Nederlanders. We halen er alleen te weinig rendement uit.

Voor de Europese en Nederlandse achterstand is een aantal redenen. Zo wordt gewezen op de flexibelere product- en arbeidsmarkten in de Verenigde Staten, of hun cultuur van risico nemen. Anderen wijzen op het feit dat wij werkprocessen onvoldoende aanpassen aan de nieuwe mogelijkheden die ICT ons biedt. Een pasklaar antwoord is er echter niet. Reden genoeg om in dit ESB-dossier de relatie tussen ICT en productiviteitsgroei nader onder de loep te nemen en de discussie over dit thema aan te gaan. Tegelijkertijd zitten we niet stil. Het zou bijvoorbeeld de normaalste zaak van de wereld moeten zijn om je gegevens maar één keer te hoeven aanleveren, elektronisch aan de overheid te kunnen factureren of via internet je eigen bedrijf te kunnen oprichten. We werken er hard aan dit te realiseren. Ook stimuleren we een betere benutting van ICT in het midden- en kleinbedrijf. Via het *Actieprogramma Maatschappelijke Sectoren en ICT* (tachtig miljoen euro) ondersteunen we daarnaast de opschaling en grootschalige toepassing van ICT-toepassingen in bijvoorbeeld het onderwijs en de zorg. En zo is er meer. Immers alleen door een excellent ondernemingsklimaat en zo min mogelijk administratieve lasten is er ruimte voor ondernemers om toepassingen en mogelijkheden ten volle te benutten

in Nederland. Aan al deze zaken wordt hard gewerkt en we kunnen nog lang niet tevreden achteroverleunen.

Dit ESB-dossier diept de relatie tussen ICT en andere productiviteitsgroebepalende factoren verder uit. Het is bedoeld om te prikkelen en te inspireren en om ons op het spoor te zetten naar meer innovatie, ondernemerschap en economische groei. Ik kijk uit naar de discussies die dit dossier zal losmaken!